

Univerzita Pardubice

Fakulta restaurování, Ateliér restaurování papíru, knižní vazby a dokumentů

Posudek vedoucího diplomní práce:

BcA. Hana Slovik Vávrová, *Celokovové vazby*

Úkolem autorky bylo pojednat pozoruhodný problém, totiž fenomén celokovových knižních vazeb různých, převážně náboženských tisků. Diplomová práce navazuje na autorčinu bakalářskou práci a zabývá se mapováním celokovových mosazných vazeb ve sbírkách institucí České republiky. Zpracovala dochované exempláře z osmnácti sbírkotvorných organizací. Podařilo se jí dohledat celkem 147 těchto výjimečných vazeb, v rozmezí období od konce 18. století až do dvacátých let 20. století. Že autorka nemohla zpracovat také exempláře ze sbírek Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a Muzea Chodska v Domažlicích z důvodu probíhajících stavebních prací, na věci nic nemění.

Vedle základního zmapování a detailního popsání prozkoumaných celokovových vazeb se práce věnuje jejich vývoji a technickým aspektům uměleckého zpracování (kovotepeckého a ryteckého).

Dostí široce pojednala typologii ornamentálních prvků používaných při výzdobě (vegetabilní, zoomorfní a podobně) a jejich základní znaky, přičemž prokázala, že mnohé motivy se masívně opakují. To by mohlo být v budoucnu dobrým vodítkem dalšího bádání.

Dále se autorka věnovala ikonografickým aspektům výzdoby těchto vazeb, a dešifrovala základní skupiny zobrazovaných témat. Je pozoruhodné, že jejich základní reservoár je také tvořen často se opakujícími motivy (na příklad pieta, ukřižovaný Kristus, srdce), podobně jako v případě ornamentálních prvků.

Autorka se také věnovala možným inspiračním zdrojům z jiných umělecko-řemeslných výtvorů lidové kultury. Tato část práce je spíše intuitivně inspirační, protože přesněji postihnout prolínání zdobných motivů jednotlivými obory lidového umění, respektive lidové kultury, již patří mezi úkoly etnografie a přesahuje rámec této práce.

V závěru základní části práce (I. svazek) autorka pojednala o autorech (vesměs se jedná o monogramy) celokovových mosazných vazeb a možnostech jejich budoucí identifikace (matriky, regionální okolnosti a podobně) a zabývala se také dalšími texty, které na vazbách dohledala.

Dále autorka zpracovala (II. svazek A; II. svazek B) rozsáhlý katalog 147 dohledaných vazeb, jehož součástí jsou vedle základních údajů o místě uložení také popis vazby, knižního bloku a spon, pokud se dochovaly. Katalog je

doprovzen bohatou fotografickou dokumentací (přední i zadní deska, hřbet, spony, ořízka), která patří mezi nejcennější přínosy posuzované práce.

Dálší část práce (III. svazek) tvoří nesmírně pracný a precizně zpracovaný *Katalog ornamentů v grafické podobě*, kdy autorka na jednotlivých kresbách rozlišila pomocí barev technické postupy vzniku výzdoby. Nelze pochybovat o tom, že takto přehledně a pečlivě zpracovaná dokumentace motivů je užitečná i v širším etnografickém kontextu.

Co považujeme za neméně cenný přínos práce je skutečnost, že autorka se začala, ostatně již v souvislosti se svou bakalářskou prací, systematicky zabývat dosud naprosto opomíjenou a proto také odborně nezpracovanou subkulturou, totiž lidovou tvorbou v oblasti knižní kultury z období od konce 18. do počátku 20. století, kterou se z hlediska slohového odvážíme nazvat lidovou výtvarnou kulturou, která i v pozdní době osciluje mezi rokokovou a klasicizující slohovou polohou.

Závěrem lze konstatovat, že základní zadání a požadavky kladené na diplomovou práci autorka více než splnila. Dodrženy byly také formální náležitosti požadované fakultou pro psaní diplomových prací. Z výše uvedených důvodů doporučuji práci BcA. Hany Slovik Vávrové k obhajobě a navrhuji stupeň **v ý b o r n ý**.

Mgr. Jiří Kaše
Katedra humanitních věd
30. 8. 2016

